

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) ECONOMICS
EXAMINATION: JUNE – 2022
SECOND SEMESTER

Subject: Economics of Growth & Development - II (ECBCS-17-212)

Date: 07/06/2022

Total marks: 100

Time: 2.00 pm to 5.30 pm

Instructions: 1) Attempt any **Five** questions.

2) All questions carry **equal (20)** marks.

Q. 1)	Describe the causes and effects of poverty in developing countries.	(20)
Q. 2)	Discuss the causes and effects of unemployment in developing countries.	(20)
Q. 3)	Discuss critically the role of agriculture in economic development in India	(20)
Q. 4)	Discuss critically the role of industry in economic development	(20)
Q. 5)	Describe the role of international trade in economic development	(20)
Q. 6)	Describe the causes for inflation. Discuss interrelations between inflation and growth in developing countries	(20)
Q. 7)	Discuss critically the effects of world trade organization on developing countries.	(20)
Q. 8)	Describe the objectives and tools of monetary policy	(20)
Q. 9)	Describe the benefits and drawbacks of deficit financing	(20)
Q.10)	Write notes on any two of the following.	(20)
a)	Absolute and relative poverty	
b)	Measurement of income inequality	
c)	Sustainable agriculture in India	
d)	Import-substituting growth	

मराठी रूपांतर

वृद्धी आणि विकासाचे अर्थशास्त्र भाग – २ (ECBCS-१७-२१२)

सूचना : १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण (२०) आहेत.

प्र. १)	विकसनशील देशांमधील दारिद्र्याची कारणे सांगुन त्याचे परिणाम विशद करा.	(२०)
प्र. २)	विकसनशील देशांमधील बेरोजगारीची कारणे सांगुन त्याचे परिणाम स्पष्ट करा.	(२०)
प्र. ३)	भारताच्या आर्थिक विकासामध्ये शेती क्षेत्राच्या भुमिकेची टीकात्मक चर्चा करा.	(२०)
प्र. ४)	आर्थिक विकासामध्ये उद्योगांची भुमिका स्पष्ट करा.	(२०)
प्र. ५)	आर्थिक विकासात आंतरराष्ट्रीय व्यापाराची भुमिका स्पष्ट करा.	(२०)
प्र. ६)	भाववाढीची कारणे सांगुन विकसनशील देशांमध्ये भाववाढ आणि वृद्धी यांचा सहसंबंध स्पष्ट करा.	(२०)
प्र. ७)	जागतिक व्यापार संघटनेचा विकसनशील देशांवरील परिणाम टीकात्मकदृष्ट्या स्पष्ट करा.	(२०)
प्र. ८)	मौद्रिक धोरणांचे उद्दिष्ट्य आणि साधने स्पष्ट करा.	(२०)
प्र. ९)	तुटीच्या अर्थभरणाचे फायदे व तोटे स्पष्ट करा.	(२०)
प्र. १०)	पुढीलपैकी कोणतेही दोन वर टीपा लिहा.	(२०)
अ)	सापेक्ष व निरपेक्ष दारिद्र्य	
ब)	उत्पन्न विषमतेचे मोजमाप	
क)	भारतातील शाश्वत शेती	
ड)	आयात पर्याय वृद्धी	